

Jan Głównka

Wstęp

Studia Muzealno-Historyczne 7, 9

2015

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Wstęp

Siódmy tom „Studiów Muzealno-Historycznych” zawiera materiały będące pokłosiem konferencji naukowej pt. „Kielce – rok 1914”, która miała miejsce w Archiwum Państwowym w Kielcach 5 listopada 2014 roku. Organizatorzy konferencji – Muzeum Historii Kielc, Archiwum Państwowe w Kielcach oraz Instytut Historii UJK w Kielcach, zadbali o to, aby problematyka związana z dziejami miasta w czasie i wojny światowej przedstawiała w sposób w miarę możliwości wyczerpujący najważniejsze zagadnienia sierpnia i września 1914 r. Kwestie militarne, codzienna egzystencja, perspektywa życia w niepodległej ojczyźnie, tradycje kultywowane w latach II Rzeczypospolitej, to tylko niektóre z prezentowanych tematów.

Wstępem do podejmowanych zagadnień jest rys historyczny poruszający dziewiętnastowieczne spory o drogi do niepodległości (Wiesław Caban). Nie zabrakło artykułów przedstawiających materiały źródłowe do dziejów Kielc w latach i wojny światowej z zasobów Archiwum Państwowego w Kielcach i Muzeum Historii Kielc (Wiesława Rutkowska, Marcin Kolasa). Źródłem do tej pory niewykorzystywanym przez historyków są wspomnienia kieleckiego rabina Mosze Nachuma Jerozolimskiego (oprac. Marek Maciągowski).

Autorzy referatów zajęli się postaciami walczących w szeregach Legionów Polskich kielczan i osób związanych swymi późniejszymi kolejami życia z Kielcami, jak również losami kobiet w ruchu niepodległościowym w latach 1914–1918 (Adam Massalski, Lidia Michalska-Bracha, Izabela Bożyk, Kamila Cybulska). w tomie znajdziemy także materiały dotyczące organizacji samopomocy społecznej na kielecczyźnie w latach i wojny światowej (Małgorzata Przeniosło).

Poruszono kwestie dotyczące tradycji legionowych w Kielcach w okresie międzywojennym oraz zagadnienia z zakresu wychowania patriotycznego dzieci i młodzieży, szczególnie związane z postacią Józefa Piłsudskiego (Alicja Malicka, Hanna Wójcik-Łagan). Interesujące ustalenia przynosi artykuł pt. „Rok 1914 w twórczości Gustawa Daniłowskiego, Andrzeja Struga i Waława Sieroszewskiego” (Grażyna Legutko).

Rocznik muzealny uzupełniony jest niezwykle ciekawymi materiałami dotyczącymi m.in. Kieleckiego Towarzystwa Cyklistów (1892–1906), stanu zdrowotnego kielczan w okresie międzywojennym czy historii 2 Pułku Artylerii Lekkiej Legionów WP, stacjonującego w stolicy województwa oraz modernistycznej architektury Będzina przed II wojną światową (Marta Pawlina-Meducka, Agnieszka Danielewska, Tadeusz Banaszek, Stefania Lazar). Wiele nowych faktów znajdziemy w artykule biograficznym pt. „Franciszek Giertych – prawdziwa historia” (Piotr Bąblewski), tekście o zamieszkach antyżydowskich w Kielcach w listopadzie 1918 r. (Marek Maciągowski) a całość zamyka opracowanie podsumowujące naszą wiedzę o najstarszych fotografiach Kielc (Leszek Dzedzic).

Tom uzupełniają omówienia: nabytków oraz wystaw Muzeum Historii Kielc w 2014 r.

dr Jan Główna
dyrektor Muzeum Historii Kielc